

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA PTUJ

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: »DOM OF«, PTUJ, Prečernova ulica, soba 19. CEK. RAČUN: NARODNA BANKA PTUJ 643-90603-3 TELEFON: 143 in 168 — POŠTNI PREDAL: PTUJ

Leto II. — Štev. 12

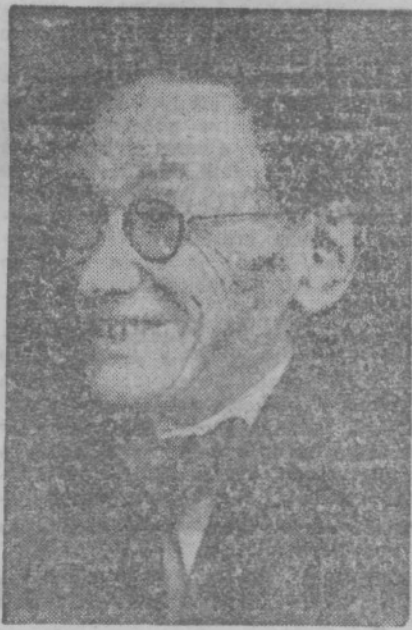
Izhaja štirinajstdnevno

Ptuj, 16. junija 1949

Mesečna naročnina din 6.—

Cenz din 3.—

Ob smrti pesnika

Otona Župančiča

Pokojni veliki pesnik je bil rojen leta 1878 na Vinici v Beli Krajini. Osnovno šolo je obiskoval v Dragatušu in Novem mestu, gimnazijo je končal v Ljubljani. Potem je odšel na Dunaj študirat zgodovino in zemljepis. Po končanih študijah je nekaj časa poučeval na prvi državni gimnaziji v Ljubljani, nato pa je odpotoval v Nemčijo in Francijo, kjer se je zdržal vse do leta 1910, ko se je za stalno preselil v Ljubljano. Bil je dramaturg Deželnega gledališča, v letu 1913pa je postal arhivar mestnega arhiva.

Po prvi svetovni vojni je bil zopet dramaturg, pozneje pa upravnik Narodnega gledališča v Ljubljani. Ob ustanovitvi Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani je postal njen redni član in upravnik Zavoda za kulturo slovenskega jezika.

Pesniško delo pokojnega Župančiča sega v njegova gimnazijska leta. Svoje pesmi je objavil v raznih revijah ter pesnil prav do svojih poslednjih dni. V slovenski literaturi je ime pesnika Župančiča neizbrisno. Pesniške zbirke »Čaša opojnosti«, »Cez plan«, »Samogovori«, »Lahkih nog naokrog«, »Cicibans«, »Sto ugank«, »V zarje Vidove«, »Veronika Deseniška« in druge nam dajejo sliko njegovega neumornega pesniškega udejstvovanja. Poleg svojega izvirnega dela je prevajal še Shakespearea ter dolgo vrsto drugih evropskih avtorjev.

Oton Župančič je bil vedno povezan s svojim narodom, ga poslušal in izražal njegove želje in hotenja. Tako mu je ostal zvest tudi v času narodnoosvobodilne borbe, še več, bil je pesnik osvobodilnega boja.

Po osvoboditvi je sodeloval pri graditvi domovine s svojim pesniškim peresom, v političnem življenju pa kot član Izvršnega odbora OF, član Prezidijske ljudske skupščine LRS in kot ljudski poslanec Sveta narodov ljudske skupščine FLRJ. Za velike zasluge pri dvigu umetnosti in kulture mu je bil ob sedemdesetletnici rojstva podeljen častni naslov »ljudski umetnik«, istočasno pa je bil promoviran za doktorja h. c. ljubljanske univerze. Odlikovan je bil z Redom narodne osvoboditve I. stopnje in Redom bratstva in enotnosti I. stopnje.

Ljudstvo ptujskega okraja se v svojem čustvovanju pridružuje vsemu slovenskemu narodu ter se klanja spominu velikega človeka, umetnika in patriota — Otona Župančiča.

Prosvetni delavci ptujskega okraja so kljub težavam dosegli v preteklem šolskem letu lepe uspehe

4. junija 1949 se je vršil v Mladiki v Ptuj sestanek vsega članstva Sindikata prosvetnih delavcev Jugoslavije za ptujski okraj. Sestanku je prisostvoval zastopnik Min. za prosveto vlade LRS tov. Bračić, poverjenik za prosveto pri OLO Ptuj tov. Mauser ter oba okrajna prosvetna inštruktorja.

Predsednik sindikata tov. Majcen je referiral o delu drugega kongresa SPDJ, iz katerega je bilo razvidno, da prosvetni delavci kljub težavam dosegajo pri svojem delu lepe uspehe.

O govoru podpredsednika zvezne vlade Edvarda Kardelja o novem zakonu o ljudskih odborih je govoril tov. Mauser. V diskusiji, ki je sledila so temeljito pretresli vprašanja, ki so marsikateremu še onemogočala razumevanje informbirojevske kritike Ob zaključku diskusije o tem vprašanju je govoril še tov. Bračić, ki je poudaril, da si morajo biti predvsem prosvetni delavci, kot vzgojitelji mladine, še prav posebno o tej stvari na jasno. Do potrebne jasnosti pa morajo priti z lastnim mišljenjem in presojanjem ker mi moramo imeti ljudi, ki ne bodo samo slene, verovali temveč zavestno prišli do pravih spoznanj Borba proti revizionizmu nauka Marksa. Za razumevanje te borbe je potrebna teme-

ljit študij, ker je le tako mogoče kritično presoditi informbirojevske kampanje.

Pregled strokovnega dela prosvetnih delavcev ptujskega okraja je dala tov. Kancelerjeva. Kot aktivni borci za izgradnjo socialističnega človeka se prosvetni delavci zavedajo, da je za večji uspeh in napredek njihovega dela potrebno poznati vse okoliščine, ki pospešujejo in ovirajo delo šole. Kljub pomanjkanju učnih pripomočkov, zvezkov, pomanjkanju učiteljstva in izrabljanju otrok za delo, so bili v preteklem šolskem letu doseženi postavljeni cilji. V sodelovanju s pionirsko organizacijo in roditeljskimi sestanki ter z izpopolnjevanjem pouka se je dvignil šolski obisk in doseženi boljši učni uspehi kot v lanskem šolskem letu. Osnovni pogoj za boljše delovne uspehe je socialističen odnos učiteljev, učencev in staršev do šole in učenja, za to so sprejeli sledeče sklepe: intenzivneje kot do sedaj se bodo izpopolnjevali z ideološko-političnim in strokovnim študijem; poglobili bodo vzgojno delo s starši, da bodo postali njihovi sodelavci v vzgoji novih ljudi; še tesneje bodo sodelovali s pionirsko organizacijo; temeljito bodo preštudirali vprašanje socializacije naših vasi, da bodo lahko pravilno tolmáčili podeželskemu ljudstvu vse prednosti in nujnost

V „Tednu tehnike“

je imelo ljudstvo ptujskega okraja priliko spoznati pomen tehnike za naš gospodarski razvoj

»Spoznati tehniko in jo odvladati« je dejal tov. Tito na prvem kongresu LT v Beogradu. Da bi se tudi ljudstvo ptujskega okraja približe seznanilo s pomenom tehnike, ki igra pri graditvi naše države še posebno veliko vlogo, ker pomaga dvigati produkcijo, zmanjšuje delovni čas, krepi obrambno sposobnost države ter posredno dviga družbeni življenjski standard, je Okrajni odbor ljudske tehnike organiziral v preteklem tednu dvoje razstav kmetijskih strojev, večje število izložb, vrsto predavanj z in brez filma ter več akcij delovnih kolektivov za popraviljanje strojev in približanje tehnike ljudstvu.

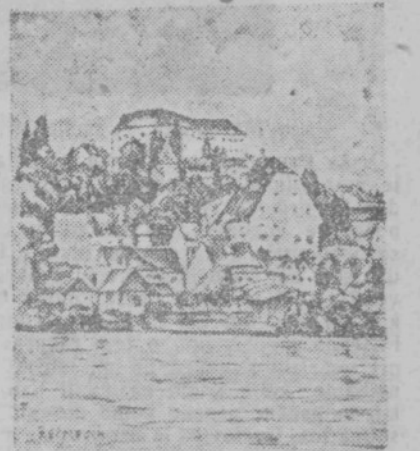
V Ptuj je bila 5. junija 1949 otvorjena razstava kmetijskih strojev. Razstavljeni so bili vsi mogoči kmetijski stroji ter njih razvoj od lesenega pluga do samovezačice. V posebnem oddelku je bil prikazan razvoj tehnike v naši JA. Razstava je vzbudila veliko zanimanje, ker jo je obiskalo nad 4000 ljudi.

V 17 izložbah so društva in klubi tehnike iz Ptuja pokazali razvoj in tehnično popolne izdelke obrti in industrije. Posebno pozornost je vzbujala izložba »Vodograda«, ki z načrti in skicami kaže

način regulacije in melioracije Prekmurja, ki bo na ta način postalo žitnica Slovenije. Prikazani so tehnični ukrepi, ki nam bodo omogočili spremeniti 50.000 ha zemlje v najrodovitnejša tla. »Pletarna« je razstavila svoje izdelke, ki presenečajo po svoji okusni izdelavi. Del. drž. železnic v Ptuj je razstavila tehnično popolno izdelano razno orodje. Fotoamaterji so pokazali lepe posnetke spominskih plošč, zadržnih domov itd. Razstavljeno je bilo še mnogo drugih izdelkov raznih krožkov LT.

Tudi podeželje ptujskega okraja je bilo s filmom in predavanji seznanjeno s tehničnim napredkom. V Markovcih je bila odprta razstava kmetijskih strojev, ki je povzročila veliko pozornost. V ostalih krajih so se vršila predavanja, si so seznanjala ljudstvo o napredku tehnike z ozirom na gospodarsko udejstvovanje v dotičnem kraju, n. pr. v Zavrču in Podlehniku o uporabi strojev v vinogradništvu, v Jeruzalemu in Litmerku o strojih v vinogradništvu in sadjarstvu, ter drugod.

V okviru akcij delovnih kolektivov na vasi je kolektiv Delavnice drž. žel. v Ptuj obiskal KOZ v Sobetincih in iz-

vršil popravilo kmetijskih strojev in mnogo drugih tehničnih del.

V 12 krajih je bil predvajan ozek film s predavanjem o delovanju benzinskega motorja ter film: Od volne do blaga.

Z rezultati »Tedna tehnike« v ptujskem okraju smo lahko zadovoljni, vendar ne smemo pri tem ostati. Vsekakor se pa zanimanje za tehniko v našem okraju vse bolj širi, kar je razvidno iz vedno novih ustanovitev organizacij LT. Ta bo tudi v ptujskem okraju opravila svojo nalogo: ponagali bo dvigniti tehnično raven našega gospodarstva ter s tem podkrepila neodvisnost države in boljše življenje vseh naših delovnih ljudi.

B. N.

V Desencih-Levanjcih, v Vintarovcih in Prvencih so ustanovljene kmetijsko-obdelovalne zadruge

V Desencih je bila dne 11. junija 1949 ustanovljena kmetijsko obdelovalna zadruga. V zadrugo je vstopilo 22 družin z nad 60 družinskih članov. Za začetek imajo 337 ha zemlje, ali nad 66% obdelovalne površine krajevnega ljudskega odbora. Imajo 35 konj, 26 krav, 18 volov, mlade plemenske goveje živine 45 komadov in 98 plemenskih svinj. Novoustanovljena kmetijsko obdelovalna zadruga Desenci-Levanjci je med največjimi zadrugami ptujskega okraja.

V Vintarovcih so dne 12. junija 1949 ustanovili kmetijsko obdelovalno zadrugo. Dvanajst družin z nad 47 družinskih članov je združilo svojo zemljo. Zadruga ima okrog 125 ha zemlje, 20 glav goveje živine, 25 svinj in nekaj konj. Izvolili so upravni in nadzorni odbor, za predsednika zadruge pa je bil izvoljen tov. Mirko Janez.

Dne 12. junija 1949 so tudi v Prvencih ustanovili kmetijsko obdelovalno zadrugo, v katero je vstopilo 12 družin. Zadruga ima nad 118 hektarjev zemlje, od tega ornice 46 ha. Imajo 45 glav goveje živine, 16 konj ter ostalo živino. To je po vrsti petnajsta kmetijsko obdelovalna zadruga v ptujskem okraju. V prihodnjih dneh bo ustanovljena še vrsta zadrug. Pripravljeni odbori vrše zadnje priprave za občne zbornice. Z vedno novimi kmetijsko obdelovalnimi zadrugami bodo delovni kmetje ptujskega okraja dokazali, da ne marajo zaostajati za delovnimi kmeti v naši državi, ki so že stopili po poti socialistične rekonstrukcije našega kmetijstva.

Resnih obrazov so prihajali delovni kmetje in kmetice iz Desenc in Levanje na ustanovni občni zbor obdelovalne zadruge. Vedeli so, da bodo še istega

kolektivnega obdelovanja zemlje v korist skupnosti, pa tudi za dvig življenjskega standarda posameznih delovnih kmetov.

Ob zaključku sestanka so bile razdeljene nagrade najboljšim učiteljem-voditeljem pionirskih odredov. Nagrade so prejeli: Grm Bibijana, Cirkulane: Čokl Elizabeta, Gorišnica; Vitori Srečko, Središče; Dobovčnik Mara, Malšperk; Pisek Lovro, Hum; Stiglic Marija Hajdina; Pavlovič Zvonka, Rodni vrh; Spend Avgust, Grajena; Soster Vera, Ptujška gora; Jurgec Zofka, Markovci; Žerak Franjo, Žetale. S. K.

Mladina Jugoslavije!

Se bolj strni svoje vrste in utrdi svojo enotnost v borbi za uresničenje dostojnega življenja mladih in za srečo, neodvisnost in napredek Jugoslavije.

Iz Prvomajskega proglasa CK KPJ.

dne rešili važna vprašanja. Prišepetavanju, ki je govorilo proti ustanovitvi zadruge, že itak niso več verjeli »Kaj boš pustil svojim otrokom?« je prišepetaval boljšemu življenju sovražnih glas ter še nešteto drugih podobnih neumnih vprašanj je bilo postavljenih. Toda ljudje iz Desenc in Levanje so že napravili bilanco o svojem dosedanem delu. Delavni ljudje so to. Ne moti jih več prišepetavanje o doti za otroke, ker vedo, da če zapuste otrokom cvetočo zadrugo z lepo obdelanimi polji, z lepo živino, z urejenim gospodarstvom, da jim zapuste dovolj. Vedo, da jih v zadrugi ne bodo več mučile skrbi, odkod bodo dobili delovno silo, kako bodo zadostili odkupu in rešili ostala gospodarska vprašanja razdrobljenega kmečkega gospodarstva. V zadrugi bodo vsa ta vprašanja rešena s planskim gospodarskim načrtom. Zato se jim lica ob razlaganju pravil zadruge počasi jasijo. Ze pred ustanovnim občnim zborom so razpravljali o zadrugi na sestanku, sedaj razčiščujejo le še preostala nejasna vprašanja. Med družniki nastanejo od časa do časa med diskusijo skupine, ki živahno razpravljajo o raznih gospodarskih problemih, ki bodo na nje naleteli. Tako se poglobe v ta razmotrivanja, da jih je treba spomniti, da morajo rešiti še vrsto vprašanj.

Mladji zadrugičnik Zampa Janez se le redkeje oglašaj kot besedi, vendar vsakokrat pove tehne stvari. Revolucionaren takt je to. Sedaj, ko vidi, da se mu je

izpolnila želja in da je zadruga ustanovljena, je zadovoljen. Sedaj ima še samo eno željo: postal bi rad član Komunistične partije. S svojim delom v zadrugi, z vgladnim obnašanjem in poštenostjo, predanostjo in temeljitim študijem bo dokazal, da je vreden prišepetavaj se med zavedne graditelje lepše bodočnosti svojega ljudstva.

Ob izvolitvi upravnega in nadzornega odbora se diskusija malo zavleče. Predsednik pripravljalnega odbora za ustanovitev zadruge tov. Zelenik se ne more ubraniti soglasni volji zadrugičnikov, da bi postal predsednik nove zadruge. Tudi ostale člane upravnega in nadzornega odbora so si soglasno izvolili. Ko so rešili še vprašanje ohišnic in višino kreditov, so bili zadrugičniki že dobro razpoloženi. Ob razpravi o milijonskih kreditih so ugotovili, da sami niso vedeli, kako so bogati.

Ime zadruge bodo določili na prihodnjem sestanku. Ko so rešili še nekatere probleme zadrugne organizacije, so se živahno razpravljajoč razhajali po domovih.

Delovni kmetje Desenc in Levanje so združili zemljo in delovne moči, da bi skupnost in sebi pomagali k boljšemu življenju. U.

LJUDSKA INTELIGENCA!

Neumorno delaj pri dviganju našega kulturnega življenja, razvijaj znanost in vlagaj vse svoje sile pri odkrivanju novih znanstvenih izumov, ki bodo olajšali delo ljudi in pospeševali razvoj naše domovine.

V neizprosni borbi proti kolo-radskemu hrošču se odraža skrb za prehrano

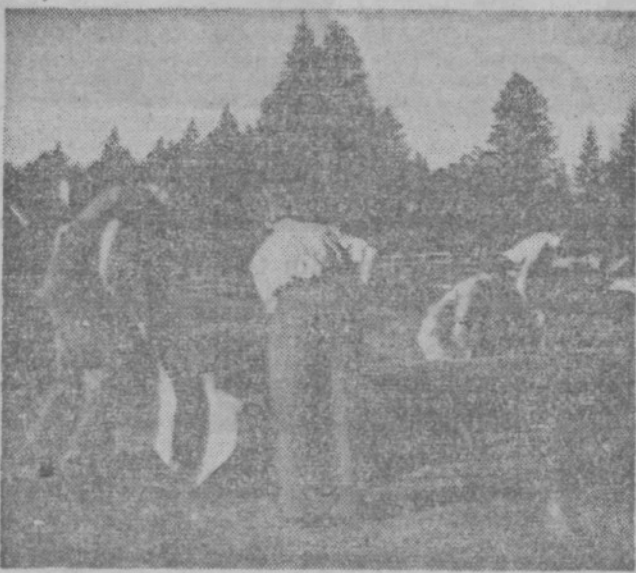
Odkar se je po Evropi razširil krompir, so prenehale pogoste lakote med evropskimi narodi in danes je krompir v mnogih deželah osnovna hrana. Tudi naša slovenska zemlja je znana po tem, da bogato rodi okusen krompir, ki predstavlja zelo pomemben artikel ljudske prehrane v naših krajih. Za nas bi bil torej težek udarec, če bi nam iz karkršnega koli vzroka krompirja primanjkovalo.

Kakor je krompir priljubljena hrana ljudem in živini, ga prav tako rabijo za hrano številne majhne živalce in rastlinice (bolezni-plesni), ki jih mora človek preganjanj kot svoje najhujše sovražnike, ker mu kot zajedalci in bolezni odjedajo vsakdanjo hrano. Med vsemi temi najhujše pustošj krompir hrošč ali krompirjevec, seveda tam, kjer se naseli. Ni čudno, da se je raznesel po vseh de-

želah paničen strah pred tem zajedalcem, ko se je v polovici prejšnjega stoletja razširila vest, da hrošč v Ameriki nezadržno napreduje in na svoji poti uničuje vse krompirjeve nasade. V naših krajih se je pojavil malo pred koncem druge svetovne vojne. V ptujskem okraju pa se je skušal razmnožiti. lanske leto na področju štirih krajevnih ljudskih odborov. Takoj potem, ko je bil ta varni sovražnik krompirišč odkrit, so bili storjeni vsi potrebni ukrepi, da se z vsemi možnimi sredstvi in razpoložljivimi delovnimi močmi zaduše nje ova gnezdišča. Letos ga še ni na mestih, kjer se je pojavil lanske leto. Ker na obstoja možnost, da se je že v lanskem letu preselil še dalje v sosedne kraje, ne odbore, moramo biti zelo pozorni in moramo založiti vse svoje moči, da ga (Nadaljevanje na 2. strani)

Brigadirji gozdnih brigad nam pišejo . . .

Desetine Prve ptujske brigade tekmujejo

Marenberg, 8. junija 1949.

Naša Prva ptujska frontna brigada se je nastanila v Marenbergu. Takoj drugi dan po prihodu smo krenili na delo v pohorske gozdove, da bi začeli bitko za izpolnitev gozdarskega plana. Prvi dan smo bili pri delu še precej neokretni, vendar smo ves dan razpravljali o tem, kdo bo prvi dosegel in presegel normo. Posebno mnogo smo o tem razpravljali pri večerji. Druga ni bilo slišati kot izgibanje, kako bomo naslednji dan delali in kakšne uspehe bomo dosegli. Desetina tov. Gerloviča je napovedala vsem ostalim skupinam naše brigade tekmovanje.

Najboljši moramo biti, smo si dejali zvečer, ker smo napovedali tekmovanje. Sklenili smo, da bomo naslednje jutro zgodaj odšli na delo. Brigadirji radio je še politično igral, ko smo pobileg. Ob starih jutraj pa smo bili že vsi na nogah. Nemudoma smo se odpravili na naše sešiče. Med potjo in pri delu nam marškatro smešno pove tova. Kucec iz Ormoža, kateremu takih nikdar ne zmanjka. Ob šestih, ko so prihajale druge desetine na delo, smo na obrazu brigadirja desetine tov. Kupčiča brali nekoliko zavijanja »Posekali nas bodo danes«, so mislili brigadirji Naša desetina je sklenila, na vsak način osvojitih prehodno zastavico, ki jo je podarila Organizacija AFŽ iz Marenberga za

najboljšo desetino. Brigadirji naše desetine so vložili vse sile, da bi zastavico osvojili. Drugo jutro, ko je komandant brigade sporočil rezultat tekmovanja, se nam je stisnilo srce od veselja. Osvojili smo zastavico, ker smo presegli normo za 25%.

To je bil ja našo desetino najbolj svečan dan. Prehodno zastavico smo s ponosom nesli s seboj na delo. Postala je še večja vzpodbuda za delo in nadaljnje tekmovanje. Naslednje dni so se odlikovale tudi druge desetine. Mi smo pa ponovno napovedali tekmovanje v vseh ozirih: kdo bo največ posekal, kdo bo lepše obdelal les, skratka: kdo bo kvalitativno in kvantitativno bolje delal. Takšna je borba naših brigad, ki bijejo bitko za naš gospodarski plan po vsej Jugoslaviji. Zavedamo se, da delamo za našo peletko, domovino in Tita.

Ceprav nas ovirajo imperialistične in blažijo države ljudskih demokracij, da prehajamo k imperializmu, mi gradimo in s prostovoljnimi delom pobijamo klevete. Zvesti smo načelom Marksa, Engelsa, Lenina ter pod vodstvom naše Partije in tov. Tita korakamo v boljše bodočnost naših narodov.

Naj živi naš veliki vodja in borbi in v miru, naš ljubljeni maršal Tito! Naj živi naš gozdarski plan!

Brigadirji Prve ptujske frontne brigade, Marenberg.

Osojnikova brigada dela na vrhu Uršlje gore

Guštanj, 8. junija 1949. Prve dni dela v brigadi smo imeli nekoliko preglavic, ker nismo bili vajeni gozdnemu delu. Toda hitro smo se privadili in zdaj presegamo normo stalno za okrog 30%. Desetine so napovedale medsebojno tekmovanje. Takoj potem so se uspehi dela še veliko povečali. V prvi desetini sta se najbolj izkazala tovariša Petrovič Mirko in Vrbanič Franc, ki sta v enem dnevu pripravila 10 prost. metrov lesa in s tem daleč preseglila normo. V skupini, ki jo vodi tov. Kostanjevec, so po uspehih najboljše tovariši Strmšak Franc, Kokol Jože in Kranjc Franc, ki je, čeprav najstarejši v brigadi, pri delu zelo spreten.

Skupina Zukič Franca je bila v zadnjih dneh najboljša v naši brigadi. K temu sta veliko pomogla predvsem tovariša Svenšek Anton in Kovačič Janez. Enota skupina iz naše brigade dela v papirnici. Ta skupina se je v delu znašla

takoj po prihodu. Sedaj stalno presega normo za 150 odstotkov.

Prostega časa v brigadi ne zapravljamo. Že nekaj dni po prihodu smo začeli tudi s kulturno prosvetnim delom. Večerne ure so v brigadi zelo zanimive. Brigadirji so vedno vedro razpoloženi, pri delu in v prostem času. Vsakodnevni uspehi nas podžigajo k še večjemu delovnemu navdušenju. Na vsa nasprotovanja, ovire in klevete odgovarjajo kubički lesa, vsak dan večji in v njih vloženo zavestno delo. To delo bo končno prepričalo vse, ki dvomijo v našo graditev socializma, da smo mi pod vodstvom naše Partije in tov. Tita na pravi poti.

Vsi vložimo vse svoje sile za izvedbo naše peletke!

Naj živi naš CK KPJ s tov. Titom na čelu!

Horvat Franc brigadir Osojnikove brigade, Guštanj

odkrirjemo in tako; uničimo. Predvsem moramo brošča zasledovati vsi, ki obdelujemo polje in vrtove in vsi ostali, ki jih kakršnikoli delo veže z naravo.

Veak kolčki otrok naj bo poučen o krompirjevcu, ki je pridel v naš okraj, da bi nam požrl krompir. Otroci bodo tvorili prve brigade, ki se bodo pod izkušenim vodstvom borile proti brošču. Letos v našem okraju ne sme biti človeka, ki ima kolček prilike prispevati k zatiranju brošča, če bi ga spoznal.

Ves čas odkar je krompirjeva cima zelena, mora biti krompirišče vsaj enkrat tedensko skrbno pregledano. Z uredbo vlade FLRJ z dne 13. maja 1947. (Uradni list FLRJ št. 42/324-47) je točno določeno, da je dolžan vsak pridelovalec krompirja najmanj enkrat tedensko pregledati svoj krompirjev nasad, pred množičnim pregledom pa javiti krajevnemu ljudskemu odboru, kolikokrat je med tednom pregledal svoj nasad in kaj je pri pregledu ugotovil. Če se pri pregledu najde kakšen sumljiv primer, je treba istega takoj sporočiti krajevnemu ljudskemu odboru, ki ga more izročiti vodstvu antidifuzne akcije pri okrajnem poverjenstvu za kmetijstvo.

Kljub tolikšni nevarnosti, ki preti krompirju od kloroznega brošča, je še danes veliko število kmetovalcev in skupinovodij, ki se ne zavedajo svojih dolžnosti pri pregledovanju krompirjevih nasadov. Tako imamo vrsto primerov gozdarstva vsem Krajevnim ljudskim odborom in Kmetijskim zadrugam v okraju tekmovanje v sledečih točkah:

Mestnega vrha, katerega skupina pregledovalcev hodi po krompiriščih ne da bi vedela, zakaj se nahaja na krompirjevih nasadih. Pri nastevanju takšnih slučajev seveda ne smejo izostati KLO Cirkovci, Hajdina, Sobetinci in Trnič, kjer še tisto malo pregledovalcev krompirišči vrši svojo dolžnost po cestah ali v senci. Večji del krivde za takšno površno delo pa je le na skupinovodjih, ki so zadolženi dosledno opraviti svojo nalogo. Stroga kontrola bo ugotovila vse

MLO in Kmetijska zadruga Ormož napovedujeta tekmovanje v izvršitvi obvezne oddaje lesa in čiščenju gozdov

V zvezi z izpolnitvijo gozdarskega plana obvezne oddaje lesa za leto 1949 napovedujeta Mestni ljudski odbor in Kmetijska zadruga Ormož v mesecu juniju vsem Krajevnim ljudskim odborom in Kmetijskim zadrugam v okraju tekmovanje v sledečih točkah:

1. Kateri KLO bo prvi 100 odstotno izpolnil plan obvezne oddaje lesa v letu 1949
2. Kateri KLO bo prvi 100 odstotno izpolnil plan obvezne oddaje lesa za lokalne potrebe.
3. Kateri KLO bo na svojem področju prvi in najbolje očistil gozdove.
4. Kateri KLO bo mobiliziral največ ljudi in voznikov za odvoz lesa iz gozdov in za čiščenje gozdov
5. Kateri KLO bo prvi sestavil komisijo za določanje kvalitete lesa v svrhu obračunavanja.

Saboterji gospodarskega plana pred sodiščem

Okrajno sodišče v Ptujju je v zadnjih dneh razpravljalo in obsodilo zopet nekaj ljudi, ki jim niso nič mar njihove obveznosti do skupnosti, ki jim jih nalaga njihovo premoženje. Pred očmi imajo samo svoje ozko sebične interese, nočejo razumeti dejstva, da proizvodna sredstva, ki jih posedujejo, ne morejo biti predmet samolastnega razpolaganja in s tem ignoriranja odredb ljudske oblasti, ki se na to premoženje nanašajo.

Obtožena Zavec Anton in Marija, lastnika velikega kmečkega posestva iz Gorisnice št. 49, kljub številnim opominom nista hotela poravnati svojih davčnih zaostankov v znesku din 71.150 ter sta opustila v letu 1948 obvezno oddajo 350 kg mesa, 1 goveda v teži 421 kg in nista izpolnila obvezne oddaje krompirja in belih žit. Krompirja sta oddala mesto 2301 kg samo 1539 kg, belih žit pa mesto 530 kg samo 115 kg, kljub temu, da jima je bila oddaja pravilno odmerjena in pravilno ocenjen hektarski donos. V letu 1949 sta opustila izvršitev setvenega plana ter sta posadila samo 40 arov krompirja, čeprav jima je bilo po planu določeno 80 arov.

Navedena dejanja oz. opustitve so pač samo dokaz ignoriranja odredb ljudske oblasti v pogledu vodstva kmetijskih gospodarstev. Njun zagovor, da sta dala polovico orne zemlje v najem, je pač samo izraz njune želje po pridobivanju brez vlaganja truda, kar pa ni v skladu z elementarno pravico, ki jo imajo družbeno ureditvi.

Obsojena sta bila: Zavec Anton na 16 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom; Zavec Marija pa na 13 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom ter oba na zaplembo premoženja.

Obtožena Kajzer Jožef in Neža, lastnika nad 20 ha obsežnega posestva iz Cirkovci št. 9, tudi nista hotela plačati zaostalih davkov v znesku din 74.766 iz let 1946-1947; v letu 1949 sta posadila samo 1,05 ha krompirja, kljub temu, da jima je bilo v planu določeno posaditi 2 ha. Razen tega sta pustila 2,38 ha zemlje neobdelane. Kajzer Neža je sama v letu 1948 opustila obvezno oddajo krompirja, ker je mesto 26.330 kg oddala samo 13.175 kg, kljub temu, da je njen krompirjev nasad obsegal 2,58 ha.

Iz teh njunih opustitev je jasno razvidno, da jima problem ljudske prehrane ni nič mar in da se nočeta porrediti ljudski oblasti v njenem prizadevanju za prehrano delovnih ljudi v industriji in smotno obdelovati svojega posestva.

Kajzer Jožef je bil obsojen na 14 mesecev odvzema prostosti, Neža pa na 16 mesecev, obema je kazen odložena za dobo 2 let. Zaplenjeno jima je tudi premoženje.

Kmetec Jožef iz Pongerc, KLO Cirkovci, kmet z nad 16 ha zemlje, je od leta 1947 opustil obdelovanje svojega posestva v Makolah ter pustil zginiti travo na travniku s površino 1,53 ha ter vse sadje na 40 sadnih drevih, ki ga ni hotel obrabiti. V letu 1948 je od predpisane količine 19.662 kg obvezne od-

daje krompirja oddal samo 10.341 kg kljub nasadu, ki je obsegal 1,80 ha ter pravilni odmer hektarskega donosa. V letu 1949 ni izpolnil setvenega plana ter je posadil 1,50 ha krompirja mesto 1,70 ha, kot mu je bilo po planu določeno.

Obsojen je bil na 13 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom in popolno zaplembo premoženja. Proti ljudem ki jim dolgotrajno preprečevanje ne zaleže, pristopa ljudska oblast z zakoni in odredbami. Izrečeni obsodbe so dokež, da neizpolnjevanje in premoženja izvirajočih obveznosti namram skupnosti ne more ostati nekaznovano.

Proti občeljudskemu premoženju sta se pregrešila Zgeč Ivan iz Brega pri Ptujju ter Osojnik Franc iz Ptuja, Prešernova ul. 7 oba klepavca v Mestnih obrtnih delavnicah v Ptujju.

Obtožena sta v letu 1947 in 1948 odvezla v škodo tovarne glinice in aluminija v Strnišču večkrat gotove količine pločevine in okovnega železa ter s tem materialom izvrševala privatnikom različna dela Tovarno v Strnišču sta s tem oškodovala v vrednosti din 3870.—

Obsojena sta bila: Zgeč Ivan na 8 mesecev, Osojnik Franc pa na 6 mesecev odvzema prostosti, oba na plačilo stroškov kazenskega postopanja in povrnitev škode.

Na ta način družba izločuje ljudi, ki se ne pokažejo vredni zaupanja, ki jim je poverjeno z upravljanjem občeljudske imovine. T. A.

Za normalni promet na cestah je odločilna kakovost cest

V zadnjih letih se našim cestam s strani lokalnih in okrajnih organov oblasti ni posvečalo potrebne pozornosti. Mnoge ceste lokalnega in okrajnega merila so zaradi tega prešle v precej slabo stanje. Nujnega popravila je potrebna predvsem glavna cesta Maribor—Čakovec, ki poteka skozi ptujski okraj. Je sicer asfaltirana, vendar je asfaltna prevleka v precej slabem stanju. Popravila bi že bila v teku, če bi ne bilo pomanjkanja kotelov za topljenje asfalta. Ko bodo prispeli kotelji, ki so že naročeni, se bo začelo s popraviljem asfaltnega cestišča.

Ostale ceste v ptujskem okraju oskrbujejo s posipanim materialom trije kamnolomi in sicer v Zetalah, Narapljah in v Zamenjih. V prvem se predeluje apnenec, v ostalih dveh pa peščeni konglomerat. Material iz teh kamnolomov je za cestišča zelo primeren. V kamnolomu v Zetalah se material predeluje s pomočjo drobilca. V okraju pa je še nekaj gramoznih jam, kot n. pr. v Trzcu, kjer delajo trije delavci, v Župečiji vas 6 delavcev, v Obrežu 4 delavci in drugod, ki nudijo potreben material za posipanje cestišč. Uprava za ceste v Ptujju ima za razvažanje materiala tovarni avtomobil. Ta zaradi pomanjkanja benzina ni popolnoma izkoriščen in tako ne more v celoti zadostiti potrebam ki jih kažejo ceste v okraju. Slednjih je 400 km.

Na glavni okrajni cesti je potrebno obnoviti oz. na novo zgraditi še dva mosta. Ostali so že vsi zgrajeni in s tem tudi odstranjeni razdiralni sledovi nemškega umikanja.

V ptujskem okraju vzdržuje 75 cestarjev 400 km cest. Vsaka cesta nudi cestarjevo sliko. Odsek ceste ki jo vzdržuje tov. Zorjan Franc v Središču, je vedno v vzornem redu. Cestišče je čisto in gladko, robovi dobro vidni, prometni

znaki na svojih mestih. Prav tako dobro vzdržuje odrejeni odsek ceste tov. Skela Jernej iz Narapelj. Za njima ne zaostajajo tov. Vidovič Franc v Sp. Bregu, Bezjak Franc pri Barbari v Halozah, Veselič Jože v Zavrču, Stumberger Franc v Turškem vrhu, Štebih Alojz v Jurščinah, Cafuta Andrej v Sovičah, Vinčič Martin v Stojncih in Drevčevšek Mihael v Trzcu. Najmlajši med najboljšimi je tov. Plohl Jakob iz Gabernika. Ti cestarji se zavedajo svoje naloge, ki jim je poverjena. vedo, da so čuvarji s težavami zgrajenih cestnih površin in da se zanemarijene ceste le s velikanskimi težavami spravijo zopet v stanje v kakršnem morajo biti. Skrbno popravljena cestišča mnogo pomagajo hitremu prometu, ki se odvija po njih in čuva globlje cestne plasti, katerih večje poškodbe se le z mnogo truda in novega materiala vrnejo v pravilno stanje. Naše socialistično gospodarstvo bo s povečanjem prometa terjalo od naših cest vedno več in zaradi tega tudi od cestarjev skrbno vzdrževanje. Z zadostno skrbno Uprave za ceste za potrebni material ter z vestnostjo cestarjev, kot so omenjeni tovariši, bodo ce-

M. Pijin:

Kdo je osvobodil sipine

Človek sam je osvobodil sipine. Izpustil jih je na svobodo Raztrgal je verigo, v katero je bil vkovnan sovraznik.

Kako se je to zgodilo? Že od davnih časov se pasejo v pustini črede. Živina se hrani s puštnjsko travo, tepta z nogami da in jim razbija tanko skorjo. In ko črede odidejo, ostane tam, kjer je bila prej trava, gol razrit pesek. Tedaj začne z delom veter. Veter žene osvobodeni pesek po puštnji, ga zbira v barhane, v valove in jih grmadi vse više in više. In že se dvigajo grozni rumeni valovi prav do obzorja. Zdi se, da so okameneli, pa niso. Gredo čeprav počasi, za oko neopazno. Jutri bodo deli ko danes. Gredo in zasipajo ceste, njive in hiše.

Se pred sto leti so bile na mestu mnogih peščenih puštnj peščene stepe. Kjer so zdaj Narinske sipine pri Astrahanu, se je nekaj razprostrala stepla. V to stepto so prihajali leta za letom nomadski Kirgizi past črede. Dokler je

ste v ptujskem okraju v stanju vzdržati in zadovoljiti sodobnim prometnim zahtevam. NB.

Delavci in delavke!

Od vaše borbe, vašega dela, od vašega delovnega poleta in naglice ter organiziranosti je odvisno, koliko se bodo ostale delovne sile zavzele v borbi za socializem.

Iz Prvomajskega proglasa CK KPJ.

MESTNI KINO PTUJ bo predvajal od 16. junija do 11. julija 1949 naslednje filme:

- Dne 16. junija 1949: »Rdeča ruta« /c. sovjetski umetni. film.
- Od 17. do 20. junija 1949: »Karneval« /c. angleški umetni. film.
- Od 21. do 23. junija 1949: »Prirogov« /c. sovjetski umetni. film.
- Od 24. do 27. junija 1949: »Trinajstotica« /d. sovjetski umetni. film.
- Od 28. do 30. junija 1949: »Pastir in pastirica /h. sovjetski umetni. film.
- Od 1. do 4. julija 1949: »Oliver Twist« /c. angleški umetni. film.
- Od 5. do 7. julija 1949: »Življenje v Ciudadeli« /c. sovjetski umetni. film.
- Od 8. do 11. julija 1949: »Noč u Kasablanki« /c. ameriški umetni. film.

Sipki pesek se zaraste sam, če ga le ne oviramo. Zaraste se počasi, v desetletjih v kadunjah med peščenimi valovi se pojavijo prvi rastlinski pionirji, prvi naseljenci.

Kako se jim le posreči živeti sredi valujočega morja, na tleh, ki niso pri miru, marveč se premikajo?

Mnogo nevarnosti jim preti na potujočem pesku. Veter lahko s peskom zamede semena in takrat kali ne zagledajo sveta. A če se posreči kalem pognati, se lahko dvigne peščena gora in jih pokoplje pod seboj. A če se tudi tedaj ohranijo, jim grozi še druga nesreča. Veter, silni puštnjski veter lahko izpiha pesek izpod korenin, razgali korenine, izruje rastlino in jo vrže mrtvo na pesek. A kljub vsemu so se rastline v tisočletjih prilagodile puštnji.

Eden med prvimi pride na sipine in se naseli na njih kandimov grm. Prav za prav ne pride, ampak priteče, priskače. Kandimova semena so skrita v okroglem orešku. Na zunanji strani tega oreška so prožne ščetinice. Kadar piha veter skače orešek kakor žoga, se nosi skokoma naprej. Tik za njim leti pesek. A pesek je težji in zato ne more dohiteti oreška in ga zasuti.

Tako ubeži kandimov grm prvi nevarnosti. Njegovih semen pesek ne more zasuti.

bilo v stepi mnogo prostora, se njihove črede niso pogosto vračale na en in isti pašnik.

Ščasoma pa je postalo nomadom v stepi pretensno. Od severa so pritiskali nanje ruski zavojevalci. Vse bolj in bolj pogosto so morali Kirgizi krožiti na enem in istem mestu: tako pa so teptali in uničevali svojo hranilnično stepto, jo spreminjali v puštnjo v sipki pesek.

Sekali so saksaulove gozdove, da so dobili kurivo; trebili so bodiljkovje za krmo velblodom.

Tako je človek nezavedno preobražal prirodo samemu sebi v škodo.

Mi pa preobražamo prirodo zavedno in po načrtu. Tudi vojno s sipinami moramo vohovati po načrtu. Sipine moramo ustaviti, naj stane, kar hoče, saj bi nam lahko uničile vse, kar gradimo v puštnji.

A kako naj jih ustavimo? Boja s sipinami se moramo naučiti od prirode same.

Življenje in prirode Kandima

Tedaj nastopi druga nevarnost. Iz semena zraste grm. Grm ne more teči in skakati. Kako se rešuje pred naskakajočimi peščenimi valovi? Prišel bo val in od grma ne bo ostalo nič. Pokopal ga bo živoga, kakor pokopava breskve in oranže na robovih oaz.

A kandimova grma ni mogoče tako lahko zasuti. Kandim nima takšnih vejic kakor breskve in oranže. Ima tanke vejice in na njih ni listja. Ko pridre pesek, se kandim z njim ne bori, ne skuša ga zadržati. Naj gre med vojicami svojo pot!

Kaj pa, če je peščeni val tako velik, da vendarl zasuje grm? Tedaj se začne divja tekma: val raste in grm raste. Val raste hitro, grm pa še hitreje. In ko doseže peščeni val vso svojo višino, se pokaže, da ga je grm prehitel da štrlijo njegove vejice kot zelene ščetine prav iz grebena peščenege vala.

A to že ni vse. Grm se razrašča in preorede ves peščeni grič s svojimi stebli. In grič odide dalje z izgubo — dobra polovica ga ostane na mestu.

Če ni hotel pesek oditi zlepa, pa naj ostane na mestu!

Tako kandimov grm zaustavlja sipine in jih spreminja v zaraste in skoz in skoz preraste gričke.